

روزنامه نگاری اینترنتی و تفاوت های آن با روزنامه نگاری سنتی

در تاریخ یازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۲ کسانی که به روزنامه های

اینترنتی، به عنوان مثال نسخه اینترنتی نیویورک تایمز، دسترسی

داشتند مانند کسانی که بر صفحه تلویزیون سی ان ان می نگرستند

چند دقیقه پس از برخورد اولین هواپیما به یکی از برج ها، برخورد

دومین هواپیما، سقوط برج ها و انفجار ساختمان وزارت دفاع آمریکا را

همزمان با حادثه بر صفحه کامپیوتر های خود دیدند.

اما مخاطبان روزنامه های اینترنتی این امتیاز را بر بینندگان تلویزیون

داشتند که با مراجعه به پیوندها، پس زمینه و تاریخچه را نیز دریافت

کنند. نقشه برج های دوقلو، طرح هواپیماهای مسافربری، تاریخچه

فعالیت های بزرگ تروریستی و کمی بعدتر تاریخچه شبکه القاعده و

زندگینامه رهبران آن در دسترس بود.

دبیران بخش های گوناگون روزنامه اینترنتی به نامه های الکترونیکی،

(ای میل های) خوانندگانی که پرسش های خود را مطرح می کردند

پاسخ می گفتند. عکس ها و فیلم های دیجیتالی، حرفه ای یا آماتور،

همزمان با وقوع حادثه بر صفحه های کامپیوتر خانگی منتقل می شد و به مراجعه کننده این امکان را می داد که از زوایای گوناگون به تصویرها بنگرد. افراد در گیر در حادثه، متخصصان و خوانندگان معمولی نیز نظریات خود را مکتوب یا بر نوارهای صوتی و تصویری در روزنامه های اینترنتی منعکس می کردند. گپستانها نیز به گروه های گوناگون امکان می داد که افکار و آرای خود را با یکدیگر در میان بگذارند. این در حالی بود که بینندگان فرستنده های خبری بزرگ تنها تماشاگران منفعل حادثه بودند و محکوم به دیدن و شنیدن چیزهایی که رسانه های بزرگ خبری در اختیار آنان قرار می دادند.

در میان فعالیت های فرهنگی، روزنامه نگاری بیش از هر عرصه دیگری از تحولات تکنولوژیک بویژه در زمینه اطلاع رسانی تأثیر می گیرد.

اینترنت چون مهمترین دستاورد انقلاب ارتباطات به پیدایش روزنامه نگاری اینترنتی انجامید که رابطه نشریه و خواننده، رابطه رسانه صوتی و تصویری و مخاطب را از رابطه یک سویه به رابطه ای متقابل و میان کنشی Interactive ارتقا داد. نشریات اینترنتی در تحقق دو کارکرد اساسی

روزنامه نگاری یعنی اطلاع رسانی و طرح افکار و آراء متفاوت - نه تنها

مکانیزم های متفاوت سانسور، خودسانسوری، سرمایه و توزیع را خنثی

کردند که از محدوده ژورنالیسم سنتی مکتوب، صوتی و تصویری

فراتر رفته، کارکردهای جدید خود را در این عرصه خلق کردند.

در نشریات اینترنتی اگرچه از کلام بهره گرفته می شود اما مخاطب

می تواند به جای خواندن یک مصاحبه، اگر خواست به نوار آن گوش

دهد؛ به جای خواندن یک گزارش خبری، فیلم آن را نگاه کند. رادیو

تلویزیون نیز از تصویر متحرک و صدا و پخش همزمان بهره می

گیرند اما در این دو رسانه زمان ارتباط در اختیار مخاطب نیست.

مخاطب این رسانه ها چون مخاطب نشریات مکتوب، محکوم به

دریافت اطلاعاتی است که دبیران رسانه در اختیار او می گذارند. در

نشریات اینترنتی زمان ارتباط در اختیار مخاطب است.

مخاطب با بهره گیری از پیوندها، اطلاعات را از میان منابع نامحدودی

که در اینترنت وجود دارد به دلخواه خود انتخاب می کند. در نشریات

اینترنتی مراجعه کننده می تواند نه فقط بخش های انتخاب شده یک

گزارش یا مصاحبه که تمامی آن را ببیند یا بشنود. در نشریات مکتوب امکان دسترسی سریع به داده‌ها وجود ندارد. این نشریات برای تکمیل یا تصحیح اخبار و گزارش‌های خود باید تا انتشار شماره بعدی حد اقل یک روز برای روزنامه‌ها صبر کنند. در حالی که نشریات اینترنتی می‌توانند هر لحظه با رجوع به سایت‌های دیگر داده‌های خود را تکمیل یا تصحیح کنند.

نشریات اینترنتی انسان‌های بی‌تفاوت را از طریق کلمات، صدا، تصویر و فیلم درگیر می‌کند چرا که این نشریات می‌توانند مجموعه‌هایی از مخاطبان را که بر مبنای علاقه مشترک شکل گرفته‌اند به وجود آورند و از آنجا که این نشریات امکان نامحدودی برای ارایه متن‌ها، به عمق و سطوح متفاوت، در اختیار دارند می‌توانند نوعی از روزنامه‌نگاری را به وجود آورند که با هیچ رسانه‌ای قابل سنجش نیست.

وی پاولیک، از کارشناسان روزنامه‌نگاری اینترنتی

در نشریات اینترنتی امکان ارسال و پخش گزارش، مقاله، فیلم، و عکس و نوار صدا در اختیار همگان است. دست‌اندرکاران رسانه‌های سنتی

مکتوب، تصویری و صوتی میزبانان مدیران، سیاستگذاران، کارکنان و

مدعوینی هستند که برای این یا آن گزارش و موضوع دعوت شده

اند. نشریات اینترنتی میزبان همه کسانی هستند که علاوه بر اطلاع

گیری، سودای شرکت فعال در تولید نشریه و حضور خلاق در رابطه

ای زنده و متقابل و چند جانبه را در سر دارند.

شبکه جهانی وب ها و اینترنت رابطه بسته مصرف کننده منفعل و تولید

کننده مسلط را به رابطه آزاد و فعال و متقابل همه انسان ها بدل

کرده است. به گفته «وی پاولیک» از کارشناسان برجسته روزنامه

نگاری اینترنتی «نشریات اینترنتی انسان های بی تفاوت را از طریق

کلمات، صدا، تصویر و فیلم درگیر می کند چرا که این نشریات می

توانند مجموعه هایی از مخاطبان را که بر مبنای علاقه مشترک شکل

گرفته اند به وجود آورند و از آنجا که این نشریات امکان نامحدودی

برای ارایه متن ها، به عمق و سطوح متفاوت، در اختیار دارند می

توانند نوعی از روزنامه نگاری را به وجود آورند که با هیچ رسانه ای

قابل سنجش نیست».

روزنامه نگاری اینترنتی تلفیقی خلاق از چندین رسانه گوناگون است. پس دست اندرکاران آن باید تخصص روزنامه نگاری را با دانش فنی همراه کنند. انتشار یک نشریه الکترونیکی به ظاهر ساده و آسان است و بی دلیل نیست که در کنار نشریات اینترنتی معتبر و حرفه ای نشریاتی را می توان دید که از کوچک ترین معیارهای حرفه ای بی بهره اند. برخی از کارشناسان، تولید آسان یک نشریه اینترنتی ضعیف را از جنبه های منفی روزنامه نگاری اینترنتی قلمداد می کنند اما در رسانه های سنتی مکتوب یا صوتی و تصویری نیز می توان به صدها نمونه اشاره کرد که به دور از موازین و معیارهای حرفه ای به بازار عرضه می شوند.

parsi e-book
WWW.PARSIBOOK.4T.COM